

Landskap: Småland
Härad: Västbo
Socken: S. Flersta
Uppteckningsår: 1938

Upptecknat av: Folke Andersson
Adress: Tristad
Berättat av: Anders Johnson
Född år 1858 i S. Flersta

Uppteckningen rör

Milfaring och
trygghet

Skriv endast på denna sida!

16 sid.
(6 foton)

5493

Det var hundratårtion
tva ungdomar som är
man mättade, efter vär-
ren för midvårdsdrickan
(och slottsölet) samt efter
skördan för dricker till jul.

Förstadesvis användes
vid mätning korn. Men
även begagnades blandsäd.
Köffan sätter också köften han-
ne. Korn och havre i lika
delar användes också.

2- redigt korn används
vara bäst för ändamålet.
6- redigt brunkalor emeller-
tid lite ofta.

För frambringande av

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

matt gick man tillväga på
följande sätt:

Hovet resp. bländsädan
(ris och havre eller korn och
havre) slog i stöp i stora
stöpeler eller "mältekar" so
här. (Pederna har brukade
man ha två olika storle-
ker allt efter mältes stor-
lek. De största synade
var 2 tunnor vid) I bland
"stöpeln" man i kopparkitt-
lar (ca 60 cm i diam. och
30 cm. djupa)

Sedan sedan hällde si
gjälde på med vatten, så att
det stod över. Detta skulle

stā i för dygr. Stöpkesen ha-
de ofta sin plats på ett
"överrum".

Därjfrer källdes "stöpet"
upp på en o. k. "miltkarr"
(se foto) Då runn vatt-
met bort. Sedan upplades se-
den i en hög på "miltkar-
ren" för att den skulle bli
varmre och gro sättare. Den
skulle både växa och islas.
I bland kunde man röra ner
i högen och "dricka" like
vattnet på. Var iserna vo-
ro en tunn linja, var det
tid att ta sedan till bas-
tan.

Mältekassan
för S. Hestra m.

$l = 175$ cm.

$b_2 = 115$ cm.

Största djup =
 $= 22$ cm.

Minsta djup =
 $= 19$ cm.

Njare: G. Bengtsson, Röbo, Bromöld

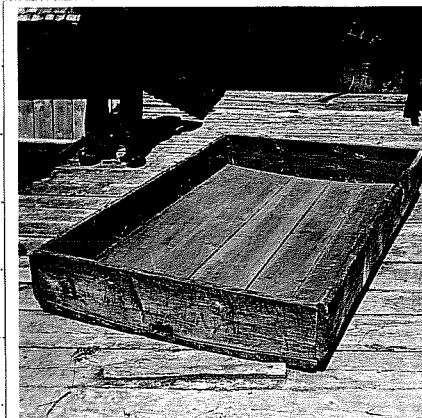

Foto: F. Andersson

Det första man där hade
alle sköte var sicé elda upp
i bastugruvorna. Dessa brändde
varvända man tövred. Detta
en del malkt inke skulle
ja nijon diligj smak av
röken. Det blev nämligen
över rökt räntidigt som
det förkölles.

I bastan lypte man sig
med "spjungeslecker".

Här man gjöt ordent-
lig gry i muren breddes
mållat ut på "kölmar", en
folkantändning, bestående av
träspjällor. Det lades i ca
3 tunns tjockt lagar. En

Hela denna forklader i regel
at synge. Detta gör forkl-
ningen vittundamles mål-
lens.

Nan ver synge att
rora om mallet ibland,
så att det forklade synnet.
Det fick ligga kvar på kö-
nan, tills det fick en osun-
bras förs. Denna process
kog ungefär tre dygn. Se-
den synades att ner från
könan, somde i särskil-
lek förläder fram till
gården, där det sedan för-
vandlades i stora meltblommor
För att konstatera att

det var riktigt fort bruk -
de man fika i det.

Undelbart efter det
mellan torrlas Lund
det malar. Viso lagring -
tid var ej nödvändig.

Mellan krossades i
hundkornar (hundkor -
nar) eller "kvaratkornar"
det var oftast könnor
som rycktes med mal -
ningen av vallen i hund -
kornarna. En person hem -
de och brukte enan
bara den sekun.

Malningen skedde o -
undelbart före byggda.

5493

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

Stenbrott.

från Bäversyds m.

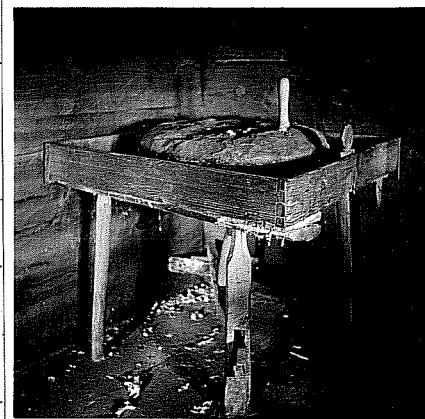
$h = 72$ cm.

$B_1 = 87$ cm

$\ell = 87$ cm.

Stenmass

$diam = 60$ cm.

ytter:

Foto: T. Andersson

Skriv endast på denna sida!

Roden mellan Brosets
brevbområdet slet "mäldgröfe"
Den egentliga byggnin-
gen kunde börja förtur
men enstaka tid rengjora kör-
len.

Ber hvarvarande jölen
i öltunnorna laga silversalat
utrördes med korn - el. röj-
mjöl och arbetades till en
deg, vilken formades till
lever. Dessa lever skurns upp
i skivor, som torkades och
redan användes som just
till föd och dricka.

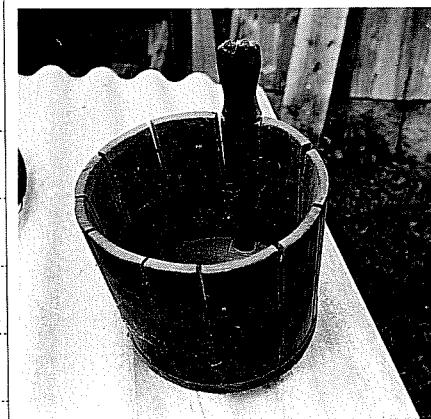
Här men sätta
friat, öltunnorna finns den

gurla jätbottensadon, man
gjordes de med enisleg
(Det var soga i vintern kolt
enis med ristet finorial)

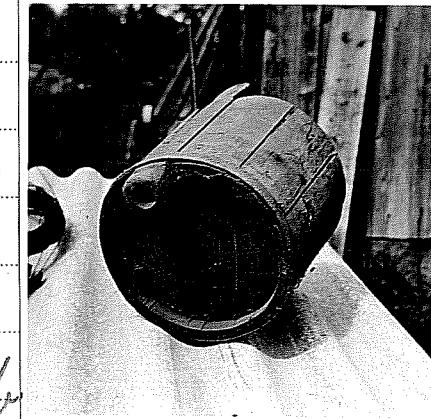
Var mallet var grön-
het (d. v. s. krossel), ländes
det på det här. Vintern kokades
och sloga på detta fick slå
i ett dygn och "söba se" (d.
v. s. vintern drog ut mänskor ur
projekt) Läder kokades det.
Bröckestretten rettes in. I
botanen på denna ledes lära-
forskar, därav var det lagar
enrisagrenar och släp åt
läger halva (fjärde). Kort
var på detta sätt fylld till

5493

Broggkål
från S. Österås m.

a

b

$h = 27 \text{ cm}$. "Tatens" $l = 6 \text{ cm}$.
 $diam = 31 \text{ cm}$. Ägare: B. Bergdsson,
Stale, Brobygd.

Foto: F. Andersson.

Skriv endast på denna sida!

höglar.

5493

12

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

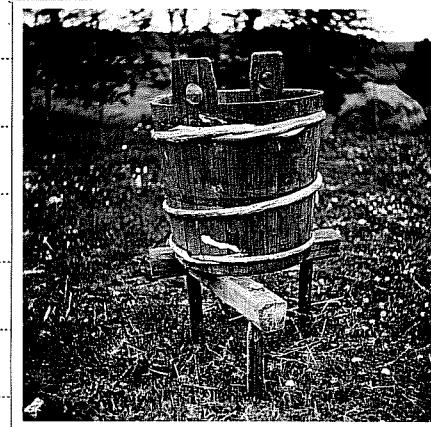
Den kokande gröjen töts
nu i "fri^öggetrattu". Detta
och enriskt gjänade var
en silanordning. Priman
varo sic för sic enriskt
och behövde inte skulle läppa
sic hulet i botten. Det
var silunda namn ut ge-
nom hulet i botten och
var i sitt under rörlnde kar,
kallades "vör^t"

Det all "vörten" var
sorranmen, kallades vätan
inga. Detta vätska kallades
på "mäskan" (det som slan-
nat kvar) i "fri^öggetrattu"

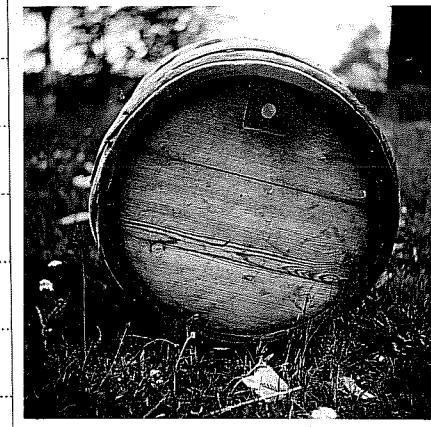
-13-

5493

"Biogekatte"
från Nanna Stenvis, Burred

a.

b.

djup = 79 cm.

diam = 55 cm.

Foto: F. Andersson

Skriv endast på denna sida!

Det som då sades genan
höled i "bröggetatet" blev
"svagducks".

Om vintern gick man
starkt. Den koldas först
och gick svartia, däts den
blev legom ljum. Den nästa
temperaturs utprovades si-
lunda, dit man tade en bit
av ett salgglas i. Härmede
salgen var värter annan för
varm. Här salgen inte och
jämt behöll sin form, men
det sätte sig till lägga på jorden.
Då tog man av den jaat,
varo bärning var beskrivits
och röpades upp i en kopp

med vört. Denna kopp sätter
redan med på bollmen i vörts-
karet, varpå like nujörl ströd-
des på vörten, som gick jämna
till denna därpå. Då bilades
jästen från och det färdiga
élet (starkélet) lappades på
öltunnor, som lades ner i
källaren.

"Frygdrukan" bereddes på
samma sätt som élet. I
stället för vörten var det
räkunda den genom över-
gjutning med kall vatten av
misskans enkla vätolken, som
viken behövde läggas på samma
sätt som vörten.

Märken, användes som
kreatursfoder.

I flera "fälle" d. o. s.
gavt med sig på märken
blev mygdracken stessne
och bittere.

16
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.